233 a 1.2

12

Tractatus ſiue Allegatiões ſuper decreto quando res habet originez a contractu ⁊ ad cri-minales cauſas pertinentes.

✠

¶ Magnifico iuriſconſulto domino Auguſtino Panigarole Senatori regio Benemerito
Joannes franciſcus ponzinibius doctor Placentinus. Salutem.

DEcet bonarum artium ſtudioſos eminentiſſime doctor quottidie aliquid cōmentari quo ſe a mortalitate vendicent ac famam in poſteros extendant. Eſt autem ciuilis viri officium in his precipue operam impendere que in cōmune vtilitatem afferrant: honeſta quidem eſt propria homini omnibus in rebus veritatis inueſtigatio verum apud ſapientes laudabilius iudicatur ea imitari que alijs hominibus tum publice tum priuatim vſui eſſe poſſunt: ⁊ ad actionē in qua virtus omnis conſiſtit accōmodari ꝙ ſiquis in rebus vt inquit Cicero nimium obſcuris ⁊ ab vſu remotis multum temporis conſumpſerit. Ego igitur putaui opere precium facturus ſi breues quaſdam ⁊ per ocium lucubratas conſiderationes ederē. Mos eſt enim in hoc mediolanenſi imperio iudicibus qui in facinoroſos animaduertunt per ſingulas vrbes aduocatum fiſci adhibere: ſine cuius auctoritate iudicium illi facere non licet. Cum ſuperiore anno: vt ſepe alias: fiſci aduocatum gererem inciderunt notabiles quedam ac noue dubitationes: mea ſentētia non indigne: quarum diſputatio ſcriptis mandaretur. Nam vt plerunqꝫ fieri aſſolet iuris benignitate ad iniquitatem peruerſis interpretationibus abutimur. Per humane ſuperiores principes decreuerunt ne criminaliter in eo exceſſu procederetur qui ex re oritur habente originem a contractu decreti huius velamento plurima per libidinem atqꝫ audaciam impune perpetrantur que ſeueriorem animaduerſionem exigerent. Id mihi adhoc opuſculum materiam atqꝫ occaſionē prebuit ꝗ non alterius nomini ꝙ tuo dedicare inſtitui. Te enim ego inter regios conſiliarios ob ſingularē ⁊ eximiam animi virtutem ac candidiſſimos mores in primis colo veneror ac obſeruo: vt per te ſacroſancto ſenatorum concilio innoteſcat ⁊ emendatum ſi qua in re peccare viſum fuerit publicam editionem mereatur. Accipe illud obſecro in tuam clientellam ea qua ſoles manſuetudine facilitate comitate vt tuis fretum auſpicijs ſecurius doctorum manus incurrat. Vale ⁊ me mancipium fauore tuo dignum redde.

Decretum.

¶ Dux Mediolani ⁊ Verone ⁊c. Papie anglerieqꝫ comes.

POlutantibus crebro querimonijs nōnullorum contra quos criminaliter proceſſum eſt ⁊ proceditur tam per te ꝙ diuerſos alios ius dicentes ⁊ officiales noſtros ſiue per accuſam aut querelā vel denunciā exquo aſſertum delictum pro quo proceſſum eſt ⁊ procedit ſumat ex negocio quod originem habuerit a contractu quod fuit ⁊ eſt penitus alienum ab intentione noſtra. Diſpoſuimus legem imponere ſub qua quiſqꝫ clarus ammodo ſit qualiter in talibus ſe habere ne ſubditi noſtri exaſperāte malitia obprobrioſe vexentur fatigenturqꝫ pluſꝙ patiatur debitum rationis propterea hoc edicto ⁊ decreto noſtro quod pro lege haberi ⁊ incōcuſſe ſeruari perpetuo volumus ⁊ in volumine aliorum decretorū ciuitatis noſtre Mediolani volumus ſcribi ⁊ inſeri ad contextum ⁊ litteram prout iacet. Edicimus decernimus ⁊ mandamus ꝗ per te nec per aliquem ex iudicibus curie tue nec etiā per officiū alicuius executoris ⁊ vicarij noſtri etiā capitanei iuſdicentis ⁊ officialis noſtri in ciuitate ⁊ ducatu noſtris Mediolani quicunqꝫ ſit ⁊ pro tempore erit circunſcriptus etiā omni bailia ⁊ arbitrio quod ⁊ que haberet vltra diſpoſitionē iuris decetero non poſſit nec debeat ſub pena indignationis noſtre criminaliter procedi per querelam denunciam vel accuſam nec quouiſmodo contra quāuis perſonam pro aliqua re vel cauſa ſeu aſſerto delicto que vel quod ſumi poſſit ex negocio quod habuerit originem a contractu ⁊ ſapiat naturā contractus ⁊ quantūcunqꝫ proceſſum foret huiuſmodi proceſſus pro nullo habeatur ⁊ nullius efficatie ſit valoris ⁊ momenti.

Hoc decretuʒ
eſt iuris cōis imitatiuū quo
niam etiā de iure cōi quan-
doqꝫ ꝓpter cōtractum quis
excuſat̄ a crimine tex.ē in.l.
ſi adulteriū cū inceſtu.ꝟ.nō
nunqꝫ ⁊ in.ꝟ.idē impatoꝛes
cuʒ ſeq.ff.de adul.⁊ bonus
tex.in.l.igitur.ff.de liber.cā.
vbi ſeruus excuſat̄ ſi geſſit
ſe ꝓ libero quādo ꝓceſſit teſtm̄ in quo accepit libertateʒ
vł vindicta lʒ inutiliter.Et ideo glo.in verbo illicitū dicit
qđ in delictis parcitur ſi bonā habēt originē ideſt fauoꝛa
bilē cauſam:vt eſt ↄtractus. Quinimo ex qualibet cauſa
etiā iniuſta quis excuſatur a dolo vt in illis iuribus ⁊ di-
cetur infra. Item qꝛ regulariter pꝛo negocio qđ pꝛo de-
fenſione rerū vel iuriuʒ agitur quis a crimine excuſatur.
l.iij.§.cuʒ igitur.ff.de vi ⁊ vi ar.vbi glo.Bar.⁊ doc.in.l.
vt vim.ff.de iuſti.⁊ iure.in.l.j.C.vnde vi.Bar.in.l.furē.
ff.ad.l.coꝛnel.de ſicca.tex.⁊ ibi Bar.in.l.deuotam.C.de
metha.li.xij.Bar.in.l.ꝓhibitā.C.de iure fiſci.⁊ ꝑ cano.
in.c.interfeciſti.⁊ in.c.petitio.extra đ accuſ.Et vbi ciuilis
queſtio eſt criminis excluſiua vt quādo eſt oppoſita exce
ptio dominij ſiue ꝓpꝛietatis que hʒ excludere crimē illa
eſt ciuiliter dirimēda:vt.l.j.in fi.C.de abig.l.plagij.la ſe-
cunda.C.ad.l.falci.de plag.l.pꝛeſes.C.eo.⁊ que not.in.l.
quoniā alexādrū.C.ad.l.iul.de adul. Ergo ad inſtar iu-
ris cōis eſt intelligendū.l.ij.C.de nox.l.fi.§.in cōputatōe.
C.de iure delib.⁊ ibi glo.Bar.⁊ doc.⁊ per Ang.in cōſil.
cclxvij.⁊ pꝛobat tex.in.c.dilectꝰ.extra de cōſue.⁊ Paul.
de ca.in cōſi.cclvij.in pꝛīa parte nouoꝝ.per Alexā.in.l.ſi
quis pꝛioꝛ.in.iij.col.ff.ad treb.vbi ideʒ dicit in ſtatuto qđ
venit ampliatiue ad ius cōe ſicut facit hoc decretū inquā
tum iubet ciuiliter pꝛocedi debere:qm̄ etiā tale ſtatutum
dʒ interpꝛetari ſm ius cōe.allegat Bal.in rubꝛi.extra de
cā poſ.⁊ pꝛopꝛie.in vl.col. Et idem in ſtatuto coꝛrectoꝛio
⁊ per Alex.in.l.poſtulante.in.iij.col.ff. ad treb. ⁊ in.l.iiij.
§.pꝛetoꝛ.ff.de dam.infec.vbi etiam ponit quid ſi ſtatutuʒ
continet idē quod ius cōe de quo etiā per eum in.l.j.in
pꝛin.ff.ad.l.falci.⁊ ꝑ Fely.in.c.j.in.ij.col.extra de ꝑſcrip.
Et ſic eſt pluribus modis declarandum.
¶ Et pꝛimo vt nō habeat locū in ↄtractu rei vilis vł mo
dice quātitatis ꝑ text.i.l.ſi ex plagijs.§.tabernarius.ff.ad
l.aql.vbi tabernarius qui effudit oculū expoꝛtanti lucer-
nā ideo fuit excuſatus qꝛ pꝛio fuerat ꝑcuſſus ergo a ↄtra
rio ſenſu ſi nō fuiſſet pꝛius ꝑcuſſus nō licuiſſet ei per ex-
poꝛtationē lucerne percutere. Et ꝓpterea Bal.in.l.j.C.
loc.in petijs nouis dicit ꝙ ꝑ expoꝛtationē rei vilis non lʒ
occidere nec vllo modo percutere. refert ⁊ ſequit̄ Fely.
in.c.interfeciſti.extra de homici.⁊ no.moder.papiē.in.d.
l.vt viʒ.habet̄ per Matheſil.in notabili ſuo.ccxlij.incip.
no.ꝙ leges.per do.Anto.canceriū in tractatu ſuo de de-
bito.ſuſpec.⁊ fugi.ꝟ.tertio pꝛincipali.in fi.¶ Confirmat
qđ voluit Bal.in auc.ſed iam neceſſe.C.de donat̄.ante
nup.vbi notāter decidit ꝙ ſtatutum ꝙ ſuſpectus de fuga
poſſit capi pꝛo debito pꝛiuato nō habebit locū in captura
modici debiti.qđ exclamat Roma.cōſi.cccxxx.⁊ melius
in ſing.ſuo.xcij.incip.dic mihi tu habes. ⁊ ſequit̄ Curtiꝰ
in tracta.ſuo ſequeſtr.in.vj.qōe.¶ Sic etiam qꝛ imuni-
tas conceſſa alicui non extenditur ad vilia vel minima.l.
decurio foꝛtunā.C. de decur.lib.x.quam allegat Rom.
in ſuis ſingu.⁊ per Alex.in cōſilio ſuo.ciiij.in pꝛimo vo-
lu.vbi per eum multa qđ in ſtatutis non compꝛehendun
tur vilia ⁊ multa etiā per do.Anto.vbi.ſ.⁊ ꝑ Ang.in tra
cta.maleſi.in glo.in ver.exiuit ſanguis ⁊ in ver.incendia-
rio vbi etiaʒ Augu.in addit.allegat multa in oppoſitum
ſed quicqd dicat hec declaratio per ſupꝛaſcripta reddit̄
vera. ¶ Et facit quia etiam in remedijs extraoꝛdinarijs
non curatur de minimis.l.ſcio.ff.de mino.⁊ de rebus ec-
cle.non alie.c.pen.Sicut etiam non appellatur vt in au-
ctentico de appellatio.⁊ intra que tempo.debe.colla.iiij.
canonizata.iiij.q.vj.c.anterioꝝ.⁊ not.in.c.j.de app.extra
de appel.vbi tamen eſt tex.de iure canonico ſecus lʒ ſm
Panoꝛ.hoc etiā pꝛobatiſſimo viro nō expediat per tex.
in ar.in.c.vnico.đ ſindico vbi paruo incōmō decet a ſtre
pitu iudicioꝝ abſtinere qꝛ ſuadet aplꝰs potius pati iniu
riā ⁊ fraudē qꝫ cū fratre ideſt xpiano cōtendere.Et dicūt
Fely.⁊ Mathe.vbi.ſ.qđ res vilis dicit̄ a duobꝰ aureis
infra per.l.ſi oleū.§.is qui.ff.de dolo ↄiuncta.l.ſi adulte-
riū cū inceſtu.§.liberto.ff.de adul. Sed alibi alr̄ dicit̄ vt
in.c.đ appellatiōibꝰ.extra de app.⁊ in.c.anterioꝝ.ij.q.vj.
vbi glo.dicit qđ etiaʒ minima cā dicit̄ que eſt.x.aureoꝝ.
ff.ſi cui pluſqꝫ per.l.falci.l.iij.§.qꝫuis vel qnquaginta ſoli
doꝝ:vt.C.de deſen.ciui.l.j.Et ideo eſt dicēdū vt etiā di-
cit Bar.in.d.§.qꝫuis hoc eē arbitrariū. Et facit qđ dicit
glo.in auc̄.ꝑterea.C.vnde vir ⁊ vxoꝛ.vbi glo.ideʒ dicit ſi
querit̄ quis dicatur pauper vel diues qꝛ eſt arbitrariū ⁊
qđ etiaʒ dicit glo.in.l.ſed ⁊ ſi ſuſceptuʒ.§.j.in.ꝟ.modica.
vbi etiaʒ Bal.Ange.⁊ doc.ff.de iudi.vbi cā magna vel
bꝛeuis dicit̄ ſm qualitatē ꝑſonaꝝ.⁊ not.Bar.in.l.admo
nēdi in antepe.col.ꝟ.ſed eſt aduertēdū.ff.de iureiur. Et
ideo vt etiā ipſe dicit cā deceʒ aureoꝝ inter aliquos eſſet
magna ⁊ cā cētū aureoꝝ inter alios eſſet parua qđ etiam
repetit in.d.l.ſed ⁊ ſi ſuſcepit.§.j.⁊ facit qđ dicit glo.in.l.
illicitas.in.ꝟ.ne tenuis in verbo lumine.ff.de offi.ꝑſi.dū
dicit qđ homo tenuis ſeruat poꝛcellū tanqꝫ oculum eius
⁊ tamē in.d.§.j.dicit reginaʒ matildam dixiſſe ſe donare
aliquātuluʒ terre ⁊ tamen donabat decem millia iugera
terre que faciunt vnam maximam quantitatem.
¶ Secūdo dūmodo pꝛobet̄ inquiſitū vel accuſatū ha-
buiſſe tēpoꝛe aſſerti delicti cōmiſſi notū illuʒ ↄtractū ⁊ ſe
ita eius cā fuiſſe motū ad ſic faciēdū ⁊ qđ niſi fuiſſet ille
ↄtractus ita nō feciſſet per not.per Alex.in ↄſi.ſuo.ciij.in
antepe.col.in fi.in.j.volu.vbi dicit qđ ita demū cā leuis
vel coloꝛata excuſat a dolo ſi illa cā fuit tempoꝛe cōmiſſi
delicti nota delinquēti ⁊ pꝛobat ſe ita fuiſſe motū ⁊ ꝙ niſi
fuiſſet illa cauſa ita nō feciſſet ꝑ tex.in.l.qui cū in vno.ff.
de re mili.⁊ dicit notari per Ang.Jo.de imol.⁊ expꝛſſius
per Com.in.l.ex cōſenſu.§.fi.ff.de appel.⁊ no. Curtius
in.l.j.§.hoc autem iudicium.ff.ſiquis ius di.non obtem.
vbi allegat etiaʒ Butri.in.l.plagij.C.ad.l.fauiā de plag.
⁊ ſenſit Bal.in conſilio ſuo.cxliiij.incip.ille qui iuſta ra-
tione.in.iiij.volu.vbi dicit ꝙ ad hoc vt quis excuſetur a
furto vel rapina rōne alicuius tituli neceſſe eſt ꝙ ꝓbabilr̄
credat ſe dn̄m ⁊ cogitatiōe dn̄i rapiat.allegat.l.apud anti
quos.C.đ fur.¶ Et facit qꝛ in maleficijs que diſtinguūt
volūtas ⁊ ꝓpoſitū:vt.l.qui iniurie.in pꝛin.ff.de fur.cū cō
coꝛ.allegatis in glo.⁊.l.illud.§.pe.⁊ fi.cū.l.ſeq.ff.đ iniur.
pꝛincipale ꝓpoſitū eſt attendendū:vt.l.verū in pꝛin.⁊.l.in
furti.§.fi.ff.de fur.⁊ per Alex.plene in cōſi.cxij.in ſecun
do volu.⁊ Bar.in.d.l.verū.Pau.de caſt.in conſi.xxvij.
incipiente. viſa inquiſitione. in pꝛima parte antiquoꝛum
⁊ per eundē do.Alex.in conſi.j.col.v.in.iij.volu.⁊ illud
pꝛobandū vt not.glo.in.d.l.illud in verbo per iocum.ff.
de iniurijs vbi dicit ꝙ ſi aliquis dicat ꝙ percuſſit ꝑ iocuʒ
dʒ pꝛobare vt teneat̄ actione iniuriaꝝ.Et faciunt no. per
Bar.in.l.inter oēs.§.recte.ff.de fur. vbi nō excuſat̄ fur
ſi dicat ſe credidiſſe dn̄m permiſſuꝝ niſi oſtendat aliqua
indicia veriſſimilia ꝓpter que ſit credenduʒ ipm̄ putaſſe
dn̄m ꝑmiſſurū.qđ etiā tenet Alex.in cōſi.j.in.iij.col. pꝛe-
allegato.⁊ in conſi.xxiiij.incip.aiaduerſis. in ſcđo volu.⁊
do.Fran.are.in.c.dilecti filij.in.ij.col.extra de accuſa.vbi
per eum in.d.§.recte dicit ꝙ regula que dicit ꝙ vbicunqꝫ
aliquid pōt dici factuʒ altero de duobꝰ modis vno licito
alio illicito in dubio pꝛeſumit̄ factū tēpoꝛe vel modo li-
cito.l.merito.ff.pꝛo ſocio.⁊ per Bar.in.l.nō ſoluʒ.§. ſed
vt pꝛobat.ff.de ope.no.nun.habet locuʒ niſi pꝛeſumptio
iuris ſit cōtra facienteʒ vt qꝛ attētat aliqđ qđ eſt degentie
ꝓhibitoꝝ vel alia ꝓſumptio oꝛiatur ex alio capite.⁊ con-

ſuluit Pau. de ca. conſi. xxiiij. incip. dubitatio in p͛ia par
te antiquoꝝ. ⁊ do. Alex. in l. de tutela in fi. col. in fi. C. de
in integ. reſti. minoꝝ. Et ſic ergo ꝙ ꝓpter ꝯtractuꝫ ita fe-
cerit vel motus ſit ad ita faciendū ꝓbari dꝫ. Ad q̄ꝺ etiam
faciūt que dicā infra in. viij. reſtrictiōe circa fi. ¶ Et pro
pterea infert̄ ꝙ cū in herede p̄ſumat̄ ignorātia geſtorum
per defunctū. l. que ne vis alterius. ff. de reg. iur. deberet
heres probare ſe habuiſſe notū cōtractū defuncti ⁊ ita ſe
feciſſe eius cauſa. Et idēꝫ in eo cuius adminiſtrator geſſiſ
ſet contractū ipſo abſente vel in pupillari etate exiſtente.
Sed an ſup tali ſciētia ⁊ aīo eſſet ſtāduꝫ iuramēto eā pre
ponētis ⁊ allegātis. per not. per glo. in. §. alie. inſti. de act.
videnda ſunt no. per Bar. in d. §. recte. ꝑ Aret. in d. c. cū
dilecti filij. in. ij. col. extra de accuſa. per Cepol. conſi. xxj.
col. xj. ⁊ cōſi. xxiiij. per Alex. in l. j. §. per ꝓcur. ff. de acqr.
poſ. ⁊ in cōſi ſuo. cxxvij. in pe. col. in. iiij. vol. per Fely. i. c.
cognoſcētis col. pe. extra de cōſti. ⁊ pleni⁹ in. c. ſignificaſti.
⁊ extra de homic. vbi ponit regulā cū trib⁹ limitatiōibus.
⁊ per eundem in. c. ſi vero. el. ij. de ſentē. excom.
¶ Tertio vt nō habeat locū vbi ꝯtractus eſſet ipſo iure
ac notorie nullus ⁊ reprobat⁹ per no. per Ang. ⁊ Imol. in
d. l. ex cōſenſu. §. fi. ⁊ ꝑ do. Alex. in d. cōſi. ciij. in p͛io vol.
⁊ per Curtiū in. d. §. hoc aūt iudiciū vbi idem dicunt de
cauſa iniuſta reprobata a iure ciuili indubitato ⁊ notorio
q꞉ excuſat a dolo ſicut ēt nō excuſat que a iure nature eſt
reprobata. l. ij. cū ibi no. C. de in ius voc. per Ang. in l. pre
tor. §. hec aūt verba. ff. vi bo. rap. do. Anto. de prato in cō
ſilio inſerto inter cōſilia do. And. ſiculi numero. xxvij. in
primo vol. in fi. per Cepol. cōſi. xxj. col. vij. ⁊ conſil. xxiiij.
col. ij. Alex. vbi ēt alij moder. in l. ſiqs id q̄ꝺ. in prin. ff. de
iuriſdi. om. iudi. ⁊ dicit do. Alex. in d. conſi. ꝙ ꝓcedit etiā
in ruſtico minore milite ⁊ muliere q꞉ nec hee perſone ex-
cuſant̄ a dolo in iure naturali vel ciuili indubitato. q̄ꝺ ēt
tenet glo. de iure nature in l. ſiquis in tantam. C. vnde vi.
Ang. in d. l. plagij. Cepol. vbi. ſ. doc. in d. l. ij. ⁊ ꝑ Bal. in
l. j. C. de interdic. mat. Et facit q꞉ lex vel ſtatutuꝫ loquens
de aliquo actu vel ꝯtractu intelligit̄ loqui ꝺ valido ⁊ nō
de inualido ⁊ reprobato: vt. l. nō putauit. §. nō queuis. ff.
de cōtratab. ho. tex. in l. ſi aūt nullū. ⁊ ibi Bal. C. de legi.
here. vbi nihil ⁊ inualidū equiparant̄. l. iiij. §. cōdemnatū.
cū ibi no. per Bar. ⁊ doc. ff. ꝺ re iud. per Ro. cōſi. cxciiij.
⁊ per eundē in cōſi. lxvij. ⁊ i cōſi. xlij. ⁊ cōſi. cciiij. ⁊ Pau.
de caſt. cōſi. ſuo. lxxv. in p͛ia parte nouoꝝ. incipi. in cauſa
mota per dn̄am Dorotheā vbi idem dicit in cōtractu ſi-
mulato. ¶ Q̄ꝺ videt̄ notabile ꝓ ꝯtractib⁹ reprobatis a
ſtatutis vel aliter de iure vt quis nō poſſit ſe iuuare vigo
re dicti decreti allegādo rem habere origineꝫ a ꝯtractu ⁊
ſic nō eſſe ꝓcedendū criminal͛r: ⁊ preſertim vbi pro cauſa
criminali veniret īponenda pena pecuniaria: q꞉ ſaltem a
tali pena nō excuſat iniuſta cauſa nec lata culpa: vt habet̄
per doc. in l. iuſte poſſidere. ff. de acquir. poſ. ⁊ ibi domi.
Alex. ⁊ per Alex. in conſi. cxix. in fi. col. in ſecundo volu-
mine. Et propterea dicūt ꝙ decretum iudicis inualidum
non excuſat a pena pecuniaria. ⁊ per Aretinum in. c. ad
petitionem. extra de accuſa. vbi etiam Fely. ſicut etiam
nec bānum nullum excuſat ab homicidio: q꞉ error iuris
nō excuſat a lata culpa ſm Bar. in l. pe. ff. de adulte. cuꝫ
ꝯcor. traditis ꝑ Fely. in c. que in eccleſiaꝝ. col. iij. extra de
cōſti. Cepol. ꝯſi. vj. repetitū etiā in ꝯſi. xxxix. col. pe. Alex.
ꝯſi. lxxvij. in. iij. volu. Et faciūt que not. per Fely. in c. co-
gnoſcētis. col. iij. extra de ꝯſti. vbi plene ꝑ euꝫ q̄ꝺ ignorā
tia iuris ꝓcedens ex lata culpa nō excuſat delinquēteꝫ ⁊
equiparat̄ dolo. l. magna culpa. ff. de reg. iur. l. q̄ꝺ nerua.
ff. depoſiti cū pluribus limitationibus. ⁊ ꝑ Bar. in l. j. ff.
ſiqs teſt. lib. eſſe iuſ. fue. Et faciūt not. per Fede. de ſenis
in ꝯſi. ccxj. ex cuius tamē dictis colligit̄ hoc veꝝ ꝓcedere
dūmodo tale bānū non ſit nullū ex omiſſione ſolēnitatis
ſecrete q꞉ tunc videt̄ q̄ꝺ bene tale bānū habeat excuſare
q꞉ omiſſio talis ſolēnitatis ſecrete nihil ad ſciam vel igno
rantiā. Eſt enim differētia ſm euꝫ inter omiſſionē ſolēni

tatis apparentis ⁊ ſecrete ꝓ quo allegat multa iura ⁊ no.
per Jo. and. in mercurialibus. extra de reg. iur. non eſt in
ſol'one q̄onis. Et tenuit in terminis Bal. in l. j. C. de pe.
vbi etiā Alex. in addi. ad Bal. allegat Saly. quē etiā di
cit ita tenere in l. cum qui duas. C. de adulte. ⁊ Bal. in l.
ex morte. C. ad l. aquil. ⁊ mouet̄ Bal per. d. l. ſiquis lega
tum. ⁊. ff. de penis. l. ſiquis. §. teſtīn̄. Et cōprobant no. per
Bar. i. l. ſed ⁊ ſi lege. §. ſcire. ff. de peti. here. vbi dicit q̄ꝺ
factus ꝯtra iura interdictoria ſeu ꝓhibētia aliquos actus
⁊ ſic cū titulo reprobato a lege vel ſtatuto p̄ſumit̄ eſſe in
mala fide. l. queadmodū. C. de agri. ⁊ cenſi. li. xj. vbi etiā
Bar. idem no. ⁊ extra de reg. iur. c. qui contra iura ſecus
vbi iura nō prohibēt nec actui reſiſtūt nec aſſiſtunt q꞉ tūc
errans in tali iure non p̄ſumit̄ in bona nec in mala fide ꝑ
tex. in d. §. ſcire qui ita intelligendus eſt dum dicit: ⁊ non
puto hunc eſſe predonē qui dolo caret q̄uis in iure erra
uerit. ¶ Ad idē q꞉ etiā vt dicit Bal. in l. error. in. iij. col.
ver. venio ad q̄onē. C. de iure ⁊ fac. igno. in delictis nō ex
cuſat ſupina ignorātia vel ſimulata. ff. de iure ⁊ fac. igno.
l. nec ſupina. l. cōſtitutiōes. C. eo. ⁊. ff. de abig. l. j. in fi. Jo.
and. in regula ignorantia vbi etiam Dy. de reg. iur. in. vj.
Roma. in ꝯſi. ſuo. lix. vbi etiam dicit q̄ꝺ ignorare ſtatuta
proprie ciuitatis eſt ſupina ignorātia. ⁊ per Ange. in ꝯſil.
cclxxxviij. incip. viſo themate in. v. col. circa fi. Et facit q̄ꝺ
dicit Bal. in l. leges ſacratiſſimas. C. ꝺ legi. vbi dicit q̄ꝺ
quotiēſcūqꝫ ius ciuile trahit originē a iure naturali ſeu a
naturali equitate que eſt ſm naturā aut a iuregētiū mere
poſitiuo q̄ꝺ eſt quoddāmō iuſgentiū ꝓpter generalē cō
ſuetudinē ſemper p̄ſumit̄ dolus in cōtrafaciente lꝫ alias
p̄ſumeret̄ lata culpa. ff. de ver. ſigni. l. lata culpa. ff. de his
qui no. infa. l. libeꝝ. §. notāter. ff. de iuriſ. om. iud. l. ſiquis
id quod. §. doli ad ſil'. l. ſiquis in graui. §. ſiqs ignorans de
adul. l. ſi adulterium cuꝫ inceſtu. §. j. ⁊ dicit Rota deciſio.
ccccxlix. referendo Bal. q̄ꝺ allegare ignorantiaꝫ eorum
que publice nota ſunt eſt allegare turpitudineꝫ ſuā ⁊ do
lū p̄ſumptū refert Fely. in d. c. cognoſcentis col. pe. extra
de cōſti. ¶ Et dicit Ang. in d. cōſil. cclxxxviij. q̄ꝺ lꝫ alias
ignorantia etiā iniuſta excuſet a dolo ⁊ ſic etiā cōtractus
inutiliter geſtus ꝙ tn̄ hoc non eſt dicēdū in caſu vbi quis
non p̄ſumit̄ ignoraſſe q̄ꝺ dicit ſe ignoraſſe vt eſt in caſu
notorio ⁊ ſic in ſtatuto publice ꝓmulgato alias vnuſqſqꝫ
ſm eum de facili grauiſſimā penā euitaret allegādo eius
ignorātiā q̄ꝺ non eſt dicendū quū p̄ſumptio ſnīe degene
ret ꝯtra eū pro quo faciunt no. per Bar. in l. j. ff. de rece-
pta. ⁊ in l. ſi cui. §. j. ff. de accu. ⁊ ꝑ Cepol. in cōſil. xiij. in. v.
col. vbi dicūt ꝙ ſcia p̄ſumitur etiam de eo q̄ꝺ eſt publice
notū in loco vicino q̄ꝺ etiā tenet Rom. in ꝯſi. lix. vbi dicit
habere locū etiā ſi poſt publicationē quis venit ad habi-
tandū in loco vbi eſt facta publicatio ⁊ idem ſi in eo mul-
tum cōuerſaret̄ ſm Gandinū in li. maleficioꝝ in rub. de
rebus nō portādis ꝯtra deuetū col. iij. v͛. ſꝫ quō poterim⁹
ſcire ſi ſciuerit vel ignorauerit. Et dicit Fely. i. d. c. cogno
ſcentis col. pe. ꝙ nec in tali caſu ſtaretur iuramēto dicētis
ſe ignoraſſe ſed oporteret prius plene ꝓbare iuſticiā igno
rantie vt ꝙ tēpore talis publicatiōis fuiſſet abſens infans
incarceratus ⁊ ſimilia facit ad p̄dicta ēt q̄ꝺ dicit Bal. in
auc. oēs peregrini. C. com. de ſuceſ. vbi dicit ꝙ nec ſtatu-
tū inualidū excuſat delinquētē ſicut nec ſtatutū caſſatū vt
per eundeꝫ in auc. nauigia. C. de fur. ergo nec ꝯſequēter
ꝯctus reprobatus. ¶ Veꝝ q꞉ vt dixi iuſta ignorātia pōt
probari ex cā puta abſentie minoritatis incarcerationis ⁊
ſimilib⁹ vt dicit Fely. vbi. ſ. de quo etiā per Rom. in ꝯſi.
lix. Eſt aduertendū ꝙ tn̄ reus nō poſſet ꝓbare eam ꝑ pro
curatorē q꞉ nō pōt talis exceptio exaiari ſeorſum a crimi
ne. l. j. ⁊. l. p̄ſes. C. ad l. fa. de plag. ⁊ ꝑ no. per Bar. in l. pe
nul. §. ad crimē. ff. de pub. iudi. ⁊ per Bal. in l. reos. C. de
accuſa. ita Cepol. cōſi. xxxix. col. fi. ⁊ habet̄ per Nellū de
ſancto gemi. in tractatu. bānitoꝝ in ſcꝺa parte ſcꝺi tēpo-
ris. xiiij. q̄one in prin. Sed an poſſit ꝓbari probari ꝑ iura
mētū vidēda ſunt no. ꝑ Panor. in ꝯſi. xxxv. in p͛ia parte.

¶ Videntur

¶ Videntur tamē p̄dicta reſtringēda vt nō procedāt
in cōtractu reprobato ratione perſone tantū puta ratione
etatis vel alterius qualitatis q̄z ſi illius qualitatem quis
veriſimiliter ignoraſſe p̄ſumat̄ videt̄ q̄d nō ſit repellen-
dus allegando rez hēre originē a cōtractu niſi probaret̄
ipſum ſciuiſſe qualitatē ſecum cōtrahentis q̄z ad hoc vt
quis puniatur ratione qualitatis infixe alij eſt neceſſe vt
ſaltē veriſimiliter ſciat qualitatē eius alias nō punit̄ ita
Ange.in.l.queadmoduz.C.de agri.⁊ cenſi.li.xj.allegans
not.per eū in.l.nullus.C.de fabricē.co.li.in auc.de eccle.
titulis.§.fi.⁊ facit q̄d no.i.l.j.in fi.ff.de recepta.⁊ p̄ Bar.
in.l.omnes.la.ij.C.de agri.⁊ cenſi.⁊.ff.de parici.l.verū ⁊
habetur per Bal.in.l.crimen.C.de adulte.vbi per illuz
tex.dicit ꝙ ad hoc vt quis puniatur ratione qualitatis ali
cui infixe oportet ꝙ ſciat qualitatē illius non autem ſuffi
cit quod ſuſpicetur quod dicitur facere pro receptatori-
bus bannitorum ⁊ eſt dictum notabile ſed declarandū vt
habetur per eundē in.l.j.C.de his qui latro.ſcilicet quo.
ad hoc vt quis non puniat̄ corporaliter ſed mitiori pena
⁊ ſic pena que ex culpa imponi cōſueuit q̄z tunc quo ad
talez penā ſm eum videt̄ ꝙ ſufficiat ꝙ ſuſpicet̄ vel ſciat
per ſolā famā ⁊ facit ho.tex.in.c.ſi vero.el.ij.extra de ſen
ten.excō.vbi qui ꝓbabiliter de clericatu ignorās clericū
percutit excōicatiōis laqueū nō incurrit ⁊ facit glo.in.c.j.
qui.mo.feu.amit.vbi cognoſcēs pro.dictū feudū perdit
eſt verū ſi ſcienter ſecus ſi ignoranter ⁊ ꝯcordat glo.in.c.
nōnullus.in.v̄.erroris.extra de iudeis vbi eſt tex.ꝙ habi
tus eſt cauſa erroris.

¶ Quarto vt nō ꝓcedit̄ quādo quis ſcienter exceſſiſſet
limitationē ꝯctus vt ē dare exēplū in eo qui ſub pretextu
iure decimādi q̄d ſibi pretendit cōpetere acciperet ſcien
ter plus decima vel in ſocio qui occuparet totaz rem pri
uando ſociū ſua parte vt habet̄ per Alex.in.d.cōſil.ſuo.
ciij.⁊ eſt tex.in.l.ſi ſocius.ff.de fur.⁊ in.l.rei cōmunis.ff.
pro ſocio.Et facit q̄d no.Bal.i.l.j.C.ad.l.iul.de vi pub.
vbi dicit ꝙ licētia iudicis nō excuſat circa id q̄d nō com
prehendit.Et q̄d no.glo.in.d.l.ſiquis in tantā.in.v̄.xj.C.
vnde vi.vbi glo.dicit ꝙ ex illa cōſtitutione nō tenetur ma
giſtratus niſi in eo q̄d exceſſit officiuz eius.Ad idem q̄d
no.Bal.in diſputatōe ſua incip.accuſat⁹ de vi turbat.in
antepe.col.v̄.querit̄ ſi nūcius vbi dicit ꝙ ſi nūcius erra-
uit in corpore fundi vt dū deberet me mittere in poſſeſ-
ſione fundi titiani miſſit me in poſſeſſione fundi ſeiani ꝙ
teneor de vi turbatiua ſi dedi cāz errori ⁊ debebo puniri
ſecus ſi ignoraui.Et facit q̄z in tali exceſſu cum ſit ſciēter
factus ineſt dolus qui ē machinatio ſtudioſa:vt.l.j.§.j.⁊
ſeq.ff.d̄ dolo.ergo nō dz poſſe euitari iudiciū crimiale ꝑ
allegationē ꝯct⁹ q̄z doloſis nō pōt dici ſubuenire ipz de-
cretū vt ēt dicā īfra ī vltia limitatōe.⁊ ꝯſuluit Pau.d̄ ca.
ꝯſi.lvj.in p̄ia parte nouoꝝ īcip. In cā q̄ vertit̄ corā dn̄o
Nicolao.vbi dicit ꝙ ſtatutū d̄ re ſubhaſtata ꝙ deliberet̄
plus offerēti ītelligit̄ dūmō abſit dolus ⁊ fraus. Facit ēt
q̄z nō pōt tale negociū reſpectu ipſius exceſſus dici ꝙ ſa
piat naturā ꝯtractus ꝓut requirit decretū cū ſit ꝯtra ꝯtra
ctum.ſicut ēt in ſimili dicit Pau.de ca.in cōſi.clxvj.in pri
ma parte nouoꝝ d̄ ingreſſu facto ſub pretextu licētie ſed
tn̄ preter ⁊ ꝯtra formā ipſius q̄z nō valet ſed dicit̄ caſſus
⁊ irrit⁹cum ſit cōtra mādatuz.l.diligenter.in prin.ff. man
da.Et ſic ergo limitatio iſta reddit̄ vera licet p̄ia fronte
videat̄ poſſe dici ideo tale negociū habere oīno originez
a cōtractu q̄z nō pōt ꝓpterea dici ꝙ talis exceſſus ſit excu
ſabilis ſicut nec excuſat̄ in terminis mere defenſiōis quā
tūcunqz hēat originē ab ipſo d̄fenſiōis actu:vt no. in.l.vt
vim.ff.de iuſti.⁊ iur.⁊ in.l.j.C.vnde vi.

¶ Quinto vt nō ꝓcedat eodē mō qn̄ cōtractus fuiſſet fa
ctus inter alios:vt.C.vt res inter alios acta in rubro ⁊ ni-
gro.⁊ q̄z bonū eſt arg.de re ad ꝑſonā:vt.l.miles ita.§.j.ff.
de teſtamen.mili.

¶ Sexto quādo ſupueniſſet d̄fectus tituli ⁊ ſcia ipſius
defect⁹ vt q̄z aliqua ex cā eſſet reſolut̄. vel deueniſſet ad
nō cām q̄z ſupueniente ſcia talis defectus vel reſolutiōe
niſi q̄s deſiſteret a geſtis vigore ipſius cōtract⁹ certe non
poſſet iuſtificari rōne ipſius cōtractus per tex.in.l. colo-
nus.ff.de vi ⁊ vi arma.⁊ in.l.ſiquis ꝯductiōis titulo.C.lo
ca.vbi finita locatiōe niſi cōductor reſtituerit poſſeſſionē
dn̄o vel hn̄ti cām ab eo dicit̄ vim cōmittere ac ſpoliare.
¶ Et faciūt no.per Bar. in conſilio ſuo.lxxxix. alias.xcj.
in fi.⁊ Lapū allega.ſua.cxxvij..Bal.in.l.fi.in.ij.col.C. de
edic.diui adri.tol.vbi dicūt ꝙ ſiquis inuaſit rem quā ali⁹
poſſidebat ignorās illam poſſidere dz ſtatim recedere cū
ſcit illū poſſidere alias erit in dolo ⁊ ignorātia tranſibit in
dolū ⁊ faciet vim.l.ſiquis poſſeſſor.§.ſicut.⁊.l.ſed ⁊ ſi le-
ge.v̄.q̄d ſi ab initio.ibi parui eteniz.refert ab initio dolo-
ſe in hr̄ditate ſit verſat⁹an poſtea hoc facere ceperit.ff.d̄
peti.here.l.ſi ante.eo.ti.⁊ per Alex.in.l.ſiq̄s nec cām.ff.ſi
cer.peta.Et faciūt no.ꝑ Bal.in.l.quicūqz.in pe.col.v̄.itē
facit ad ſtatutū.C.de ſer.fugi.vbi dicit ꝙ ſtatutū de deti-
nente vxorē alteri⁹nō cōprehēdit ignorantē niſi diſſimu-
let ignorantiā vel cū q̄s voluit eum certiorare noluit audi
re vel hoc ſcito nō dimiſſit eum.C.de inceſ.nup.l. qui cō
tra.Ex ꝑſeuerātia eniz patet id iudiciū animi fuiſſe.ff.de
reg.iur.l.quicq̄d calore.l.ſi adulteriū cum inceſtu.§. idez
pollioni.ff.de adul.hon⁹tex.in.l.qui vas.§. qui ex volūta
te.ibi ſi celauerit tūc eſſe incipit fur.ff.de fur. Limitari tn̄
pōt niſi daret̄ retētio aliqua cā dependēte ab ipſo cōtra-
ctu vel eius occaſiōe vt eſſet cā melioramētoꝝ vel expen
ſarum per tex.in.d.l.ſi colon⁹cuz ibi no.in glo. Quod fa
cit ad ea que dicam infra circa finem.

¶ Septimo vt non cōprehendat eū qui ꝓcedit per viaz
facti ⁊ armorū occupando ⁊ maxime vbi eſt ei ſuccurſuz
alia via puta per p̄ſidē per no.per Alex.in cōſil.cxxxv.in
p̄io volu.vbi dicit ꝙ nulli cōceſſum eſt aliquo modo re
gulariter loquēdo ſibi ꝓpria auctoritate iuſdicere nec fu
rari etiam rōne alicuius crediti ſui ⁊ ſi facit nō excuſatur
a furto q̄z vbi adeſt copia iudicis debet illuz adire ⁊ non
propria auctoritate accipere ne ſcandalū oriri poſſit ex ta
li ſubtractione vt ibi late per eū ⁊ no.per Inno.in.c.olim
el.j.extra de reſti.ſpo.vbi dicit ꝙ etiam pro recuperatiōe
rerū ſuarū non licet furē nocturnum occidere nec contra
eum alia ſceua facere ſi alia vice pōt eſſe ei ſuccurſum vt
q̄z per preſidem poſſunt bona rehaberi quoniaz fur fuit
cognit⁹.⁊ no.Bar.⁊ doc.in.l.ſi furē nocturnum.ff.ad.l.
cor.de ſicca.⁊ doc.in.c.iij.extra de homi.⁊ per Ang. in.l.
qm̄ multa facinora.C.ad.l.iul.de vi.⁊ moder.in.l.vt vim.
ff.de iuſti.⁊ iure.vbi dicūt ſm Inno.hoc maxime ꝓcede
re vbi fur tentabat furari ſine armis.pro quo faciūt not.ꝑ
Bar.in.l.j.C.vnde vi.dum dicit ꝙ non licet recuperare
cum armis cōtra indemnē q̄d ēt lz Panor.in.d.c.olim.in
defenſiōe eniz factoꝝ requirit̄ equalitas.Et iō ſm Bal.
in.d.l.j.in.v̄.glo.nr̄a.⁊ in.v̄.ex his.no.regulam aggreſſus
ſine armis non poteſt ſe defendere cum armis. Et ideo
hec limitatio debet dici procedere maxime vbi quis cuz
armis tentaret occupare contra indemnē q̄z ſi pro defen
ſione perſone non licet arma contra indemnez aſſumere
ne videat̄ in defenſiōe quis vindictā aſſumpſiſſe ⁊ q̄z fa
ctoꝝ eq̄litas req̄rit̄ vt dicit Bal.ibidē. ergo hoc tāto ma
gis recuperādaꝝ reꝝ gr̄a ⁊ vbi ē ſuccurſum via ſupioris
vel iudicis vel vbi quis tentaret ꝯtra reſiſtentē ⁊ maxime
ex aliqua iuſta cauſa per no.per Bar.in.l.creditores.C.
de pigno.vbi dicit ꝙ pactū executiuū non pōt exerceri ꝯ̄
reſiſtentē ⁊ no.Pau.de caſt.ꝯſilio.x.incip.ſi vera ſunt in
prima parte antiquoꝝ ⁊ ꝑ Alex.in ꝯſil.cvj.in tertia parte
⁊ in ꝯſil.cxxx.⁊ ſeq.in quarta parte.Et facit q̄z vt dicā in-
fra cōtra violentias etiā ratione ꝯtractus vel dn̄ij reſiſtūt
iura ad eo q̄d nec per principē poſſunt taliter apprehēſa
ꝯfirmari.Quod videt̄ notabili ad cōgregationes gentiū
que fiunt quottidie ad inuaſiones vel occupationes bo-
noꝝ ⁊ poſtea formata requiſitione de vnione armis ⁊ vio
lentia ac vultionibus comparēt inquiſiti ⁊ allegant rē ha
bere originem a contractu ⁊ criminaliter non fore proce-

dendũ q̈2 videt̃ ꝙ nõ debeant audiri q2 dictum decretuꝫ
non debet dici habere locuꝫ in tali caſu per predicta ⁊ ne
det materiã delinquẽdi ⁊ turbandi ſtatum quietũ ciuita-
tum quas quietas ac paccatas eſſe decet.ff.de offi.preſi.
l.cõgruit.nec ſiſr tenuiores opprimẽdi eo.ti.l.illicitas.Et
ſic ne abſurda intelligat̃.l.ex facto.ff.de vulg.⁊ pupil.ibi
⁊ eniꝫ iniquũ ⁊c̃.ff.de leg.j.l.filius.iiij.di.c.erit aũt lex.ff.
de ope.lib.l.nã ⁊ abſurdũ.⁊ per no.per Pe.de ancha.in
cõſi.ſuo.cclxix.incip.in xp̃i noĩe in primo dubio.p Alex.
in cõſi.lxiij.in ſcõo vol.⁊ p Bal.in.l.ↄuenticulã.C.õ epi.
⁊ cler.vbi per eos late ꝙ nulla diſpõ dꝫ vnꝙ̃ ita large in-
telligi ꝙ poſſit ſequi abſurdũ.⁊ ſic ꝙ poſſit auferri dñiuꝫ
vel poſſeſſio alteri nõ citato vel abſqꝫ ipſius culpa quo-
niã ſm eos ẽt impator hoc nõ poſſet.extra de cã poſ.⁊ ꝑ
p2ie.c.j.cũ alijs per eos allegatis.⁊ facit bo.tex.i.l.iij.⁊ in
l.meminerint.C.vnde vi.vbi p2iceps nõ vult ꝑ reſcriptũ
ſuum ↄcedere vt quis poſſit per vim occupare.ergo nec
per dictũ decretũ vt ſane intelligat̃ dꝫ dici vigore cõtra-
ctus quẽ fieri excuſabilẽ ab violẽtijs oppreſſiõib⁹ ⁊ con-
gregationib⁹ gentium. ¶ Et hoc ne ẽt ſub ſpe ĩpunitatis
videant̃ homĩes quodãmodo ad arma ⁊ violentias fieri
audaciores.l.j.§.j.ff.ſiquis teſta.lib.eſſe iuſ.fue. ¶ Item
ne alias ſimiliter videant̃ iura punientia talia delicta eſſe
correcta ſed vt decretũ magis reſtringat̃ ad ea: vt.l.ij.C.
de nox.c.cum dilectus.extra de conſue.cuꝫ ſimi. ¶ Et q2
de iure cõi rõne dominij nõ licet vim cõmittere.tex.eſt in
l.iij.§.eum igitur.ff.de vi ⁊ vi arma.per Panoꝛ.in.c.ſol-
licite.extra de reſti.ſpo.⁊ no.Bal.in.l.data opera.col.fi.
v̈.ſed qd ſi non perdidi poſſeſſionẽ in totũ.C.qui accuſ.
nõ poſ.vbi dicit ꝙ ſola rõ ꝓprietatis nõ facit bellũ licituꝫ
inter priuatos nec titulus in violẽtia expulſiua ꝓdeſt non
poſſidenti. ¶ Sicut ẽt de ſñia dicit Inno.in.c.cum nr̃is.
de conceſ.preben.do.Abb.in.c.accepta.in.ij.col.circa fi.
extra de reſti.ſpo.Fulg.in cõſi.cxlviij.col.ij.Et qõ de te-
ſtamẽto dixit ideꝫ Inno.in.c.cũ in officijs.extra de teſta.
refert ⁊ ſequit̃ Bal.in auc̃.licentiã.C.de epi.⁊ cleri.vbi
dicit ꝙ cũ poſſeſſio ciuilis proprietatis relicte per defun
ctum ꝑlatum reperit̃ penes eccleſiã. Ideo heres cui pre
latus reliquit ipſaꝫ ꝓprietatem nõ põt ꝓpria auctoritate
occupare ⁊ ſi illã occupat incidit in penã.l.ſiquis in tan-
tam.C.vnde vi.nec excuſatur obtentu teſtamenti licet al's
in re vere ad ſe ꝑtinẽti ⁊ a nemine poſſeſſe iure teſtamẽti
⁊ reali inſtitutiõis vel ſucceſſiõis ẽt ab inteſtato diceret̃
ab oĩ occupatiõe excuſari ⁊ illa eſſet licita qõ dicit Bal.
valde notandũ.Et eſt dcm̃ iudicio meo ẽt notandum ad
decretũ de ↄtinuãda poſſeſſione defuncti in heredem vt
illius bñficium debeat dici nõ cõpetere tali heredi ꝑlati ĩ
tali ꝓprietate q2 illud nõ cõpetit vbi alius ciuiliter poſſi-
deat licet defunct⁹ nãliter poſſideret vt eſt vſufructuari⁹
ſm Imol.in cõſi.ſuo.xvj.incip.viſo caſu trãſmiſſo.Et fa
cit melior tex.i.c.j.de pace tenẽ.in p2i.in.v̈.ſiqs vero.vbi
formal'r dicit.Si quis vero aliqõ ius de quacũqꝫ re vel
facto contra aliquẽ ſe habere putauerit iudicialem adeat
poteſtatẽ ⁊ eam per ius ſibi cõpetens exequat̃.ſubijciẽs.
Cõuenticulas quoqꝫ in ciuitatib⁹ oẽs ↄiuratiões ⁊ extra
etiã occaſionẽ parẽtelle ⁊ inter ciuitatẽ ⁊ ciuitateꝫ ⁊ inter
ꝑſonam ⁊ perſonam ſiue inter ciuitatẽ ⁊ ꝑſonã mõis om
nibus fieri ꝓhibem⁹ ⁊ in p̃teritũ factas caſſamus ſingulis
cõiuratoꝝ pena vnius libre auri puniendis.⁊ glo.ibi ſuꝑ
v̈bo quacunqꝫ.⁊ exponit ⁊ dicit ideſt quã alij ius ſibi dꝫ
ex contractu maleficio vel quaſi.⁊ ſic eſt ibi tex.cõiuncta
glo.exꝑſſus ꝙ nõ licet rõne cõtractus per vim aliquid cõ
ſequi nec congregationẽ facere ibi iudex adiri põt ⁊ per
eum ius ſuũ conſequi. ¶ Et facit q2 etiã obſtat decretũ
de vnione. ¶ Pondero etiaꝫ ꝓhemiũ ipſius decreti ibi
ne ſubditi noſtri exaſperante malitia obp2obrioſe vexen
tur fatigenturqꝫ pluſq̃ patiatur debitũ rationis ergo a cõ
trario ſenſu pñt vexari iuxta debitũ rõnis ⁊ ſic in caſibus
predictis in quibus de iure cõmuni vexari licet per no.ꝑ
Bar.in.l.oẽs populi.in.vj.q.p2icipali.v̈.iuxta predicta.

ff.õ iuſti.⁊ iur.vbi dicit ꝙ ſi caſus qui venit a ↄtrario ſen
ſu eſt deciſus de iure cõi tanꝙ̃ obmiſſus relinquit̃ diſpo
ſitioni iuris cõis.Argumẽtũ enim a ↄ̃rio ſenſu ĩ decrecto
qõ eſt lex.principis vt habet̃ in auc̃.omnes peregrini.C.
com.de ſucceſ.eſt validũ de iure vt habet̃ in.l.j.§.huius
ſtudij.ff.de offi.eius cui mãda.eſt iuriſdi.per Bal.in.l.
apud antiquos.C.de fur.in.l.ij.C.de cõdi.inſer.in.l.con
uenticulaꝫ.C.de epiſ.⁊ cleri.do.Anto.⁊ Imol.in.c.cum
apoſtolica.de his q̃ fiunt a ꝑlato ſine ↄſenſu capi.Pau.
de caſt.ↄſil.lxxxiiij.icip.ꝑſens caſus in p2ia parte nouoꝝ.
¶ Faciũt etiam no.per Bal.in.l.data opera in fi.col.C.
qui accuſ.nõ poſ.vbi ẽt cõcludit qõ ſupra dictũ eſt ſcilꝫ
ꝙ ſi poſſum res meas recuperare ꝑ preſidem nõ poſſum
cõgregare ⁊ pugnare alias ſic dũmõ faciã incõſequẽti ⁊
ſi facio punior.l.ſiquis ad ſe fundum.C.ad.l.iul.de vi.l.
nullus.C.de iudi.ff.qõ me.cã.l.extat.⁊.ff.finiũ regun.l.ſi
cõſtiterit de quo etiã per eundẽ in.l.j.in.v̈.extra.C.vnde
vi.⁊ in.d.l.ſiquis ad ſe fundum in primo notabili ⁊ per
Panor.in.d.c.cuꝫ olim. ¶ Nec habet obſtare ſi dicat̃ ꝙ
ĩmo videtur ipm̃ decretũ debere intelligi etiam in cõgre
gatiõe alias illicita ⁊ ſic etiã in alijs caſibus alias illicitis
de iure cõi dũmodo habeãt originẽ a cõtractu ⁊ ſapiant
naturã cõtractus vt ſic fauore pene euitãde ipm̃ decretũ
largiſſime intelligatur ꝑ tex.in.l.fi.ff.de ↄſti.p2in.⁊.l.ſi de
interp2etatione.⁊.l.preſes.ff.de penis.⁊.ff.ad ſille.l.iij.§.
queqꝫ.⁊ ſic etiã vt aliquid operet̃ vltra ius cõe.Quia re
ſpondet̃ ꝙ iſte reſtrictiones ſunt etiã ex mẽte ipſius de-
creti vt pꝫ per p̃dicta verba ꝓhemij que per arg.a cõtra
rio ſenſu vt dixi operant̃ vt quis poſſit vexari iuxta debi
tum rõnis ergo ſunt admittende per no.ꝑ Bal.in.l.non
ſine.C.de bo.que lib.⁊ ꝑ Rapha.comẽ.in ↄſi.ſuo.cxxvj.
circa mediũ vbi inquiũt ꝙ reſtrictiones que ꝓcedunt ex
mẽte ſtatuti admitti dñt intentio enim ſtatuti ſeruãda eſt:
vt.ff.de legi.l.benignius.⁊.ff.ad exhibẽ.l.penul. ¶ Iteꝫ
etiam cõcurrũt oẽs regule iuris que ſunt ille quas p̃dixi
ſcilꝫ de abſurdo vitando ⁊ vt plus adeptetur ad ius cõe
q̃ ſit poſſibile ⁊ ne illud corrigat iuribus allegatis ⁊ con
ſuluit comẽ.in p̃allegato ↄſi.ſuo.cxxvj.⁊ ꝑ Pe.de anch.
in ↄſi.ccclxj. ¶ Preterea vt patebit ex infra dicẽdis etiã
ſtantibus p̃dictis reſtrictionib⁹ tñ ſatis operat̃. ¶ Et ſic
videt̃ hec reſtrictio vera. ¶ In qua ⁊ ſi plura dici poſ-
ſent tamẽ pro motiuis dubioꝝ ſufficiant hec modica qm̃
⁊ ipſos iuriſcõſultos duabus vel tribus rationibus pro
⁊ cõtra fuiſſe oſtendit nẽſenius amicus pauli iuriſcõſul
ti.ff.de neg.geſt.l.nẽſenius apollinaris q2 ſufficit vna rõ
ↄcludẽs q̃tum nulle.ff.de his q̃ teſta.delẽ.l.prox̃.quãto
tñ plures tãto p̃ualẽtiores.ff.ad treb.l.q filiũ.§.ſabinus.
ff.de mino.l.emilianus largianus. ¶ Recipiũt tamẽ hec
reſtrictionẽ ſiue declarationẽ videlꝫ vt ꝑ ↄ̃riũ nõ habeãt
locum in caſibus in quibus alias licet ratione contractus
propria auctoritate iuſdicere de quibus per glo.in.d.l.ex
tat.⁊ per Spec.in ti.de aduo.§.j.ver.qui vult propria au
ctoritate ⁊ ꝑ Bal.in.c.j.§.j.in p2in.de pace iura.fir.⁊ per
Bar.in.l.iij.C.de pig.⁊ per Bal.in cõſil.cccxxxij.incip.
punctus queſtionis in.iiij.vol.vbi dicit de eo qui habet
titulum ⁊ licentiam de ingrediendo propria auctoritate.
¶ Et per rõnes ſupraſcriptas eodẽ modo etiã ꝑ contra
rium debet dici dictum decretũ nõ habere locũ ⁊ volen
te reſiſtere in caſibus in quibus non licet reſiſtere q2 vbi
nõ licet reſiſtere dicit̃ quis vim facere per not.per Bar.
in.d.l.iij.⁊ in.l.j.C.vnde vi.per Panor.in.d.c.oliꝫ ⁊ per
Cepol.in ↄſil.iiij.⁊ facit.d.l.qm̃ multa.Et ſic eſt dicendũ
ꝙ ſiue quis congreget gentes ad occupandũ ſiue ad reſi
ſtendũ vbi nõ licet de iure nõ debebit excuſari vigore di
cti decreti q2 eſt eadẽ rõ in vtroqꝫ cũ vterqꝫ faciat illicite.
¶ Octauo vt nõ habeat locũ in cõtractu procurato vel
doloſo de quo licet extet declaratio principis qui ita di-
xit in cõtractu doloſo declarando ipſum decretũ tamen
in contractu procurato allego tex.in.l.j.in fi.ff.de abig.ibi
ſi nõ color abigeat⁹ queſitus.glo.l.congruit.in fi.ibi vtrũ
ſimulato

ſimulato furoꝛe facinus admiſiſſet.ff.de offi.preſi.⁊ tex.
in.l.miles.§.mulier.ff.de adul.⁊ que ibi no.Bar.ꝑ illuꝫ
tex.ff.ſiquis caut.l.ij.§.ſimili modo in ver.affectauerit ⁊
que no.per Bar.in.l.ſiue autē.§.ſi duobus.ff.de publi.
vbi dicit ꝙ nō ſufficit habere titulum procuratū ad fineꝫ
repellendi agentem contra ſe ⁊ ꝑ Panoꝛ.in.c.quoniā fre
quēter in ver.ſi.extra vt lite nō cōteſt.vbi dicit ꝙ ad no
minādū venditoꝛē in iudicio nō admittatur qui emit ſciē
ter a vitioſo poſſeſſoꝛe de quo etiaꝫ per eundē in.c.ſepe
col.ſi.de reſti.ſpo.⁊ ꝑ no.per Ang.Bal.⁊ doct.vbi etiaꝫ
do.Alex.in.l.ſi ſeruus pluriū.§.ſiquis ante.ff.de leg.j.⁊
per Cepol.in cautela.cix.vbi dicit ꝑuentionē iuriſditiōe
procuratā ſuper crimine nō prodeſſe. Et ꝑ eundē in cau
tela.xviij.vbi idem dicit de procurata inimicitia cōtra te
ſtem vt tanꝗ inimicus repellatur qꝛ non prodeſt de quo
etiā per Bal.vbi do.Alex.in.l.nō exigimus.§.illud.ff.ſi
quis cau.Et quod etiā no.in cautela.xvj.cū quo concoꝛ
dat Aret.inſti.de actio.§.penales in.v̄.oppono extra glo.
Et quod etiā dicit in cautela.xxviij.vbi allegat text.in.l.j.
§.j.ff.ſiquis teſta.lib.eſſe iuſ.ſue.qui dicit natura equuꝫ
eſt nō eſſe impunitū eum qui aliqua ſpe audatioꝛ factus
eſt ⁊ iō Bar.ibi no.illū tex.ꝯtra eū qui ſciēs pacē de pro
ximo promulgandā feſtinat ad delinquēdū ꝓpter ſpem
īmunitatis. Et faciunt not.per Pau.de caſt.in.l.j.§.j.ff.
de actio.emp.vbi per illuꝫ tex.dicit ꝙ ſiquis ſciuerit per
cōe debere fieri ſtatutū vt frumētū nō vendatur niſi pro
tanto precio ⁊ ipſe ꝓcurauerit vendere alicui pro maioꝛi
precio qꝺ poterit cōueniri actione de dolo qꝺ eſt notañ.
Quod facit cōtra eos qui ſcienter denarios munitos bā
nitos Mediolani in alijs ciuitatibus dñij etiā bāniēdos
prout fuit factum hoc anno ꝓcurauerūt illos expendere
vendere vel mutuo dare vt cōtigit in pluribus qꝛ contra
eos videſ poſſe agi actione de dolo de quo etiā ꝑ Fely.
in.c.ij.in col.iij.in.v̄.ſcdo limita.extra de cōſti. Ad idem
qꝺ not.per Dy.in regula peccatū.de reg.iur.li.vj.vbi di
cit ꝙ nō gaudet bñficio ceſſionis qui ſub ſpe huius bñfi
cij plura debita ꝯtraxit. Et qꝺ etiā no.Cepol.in cautela
ſua.xxx.⁊ ꝑ doc.in.l.ſeruus cōis.§.qui vero mandati.ff.
de fur.vbi dicūt ꝙ ꝓpter ambaſiatā ꝓcuratā nō tenebiſ
cōe emēdare dānū ambaſiatoꝛibus ſi in itinere fuerūt de
robati lꝫ alias teneretſ de quo etiā per Barba.in conſi.
lxxxvj.in prima parte ⁊ Fely.latiſſime in.c.ſi.de teſtibus.
Et faciunt que no.per Rotā deciſio.ccliiij.in ſi.vbi dicit
ignoꝛātiā affectatā haberi pro ſcientia ⁊ eſt glo.pondera
ta ⁊ Gemi.in.c.ſi.§.vt auteꝫ.de offi.dele.glo.i.c.ad falſa
rioꝝ.de crimine falſi glo.in cle.j.de ꝯſang.⁊ affini.⁊ glo.
in.c.eos.de tēpo.oꝛdi.⁊ per Bal.in.d.l.quicūqꝫ.v̄.Iteꝫ
facit ad ſtatutū.C.de ſer.fugi. ¶ Limitanſ tamē hec oīa
vbi quis doloſa ꝓcuraſſet ſecus ſi aliqua iuſta cauſa per
tex.in.l.atqui natura.§.cū me abſente.ff.de nego.geſt.ita
Alber.⁊ comē.vbi etiā moder.in.d.§.ſiqs ante. Et dicit
Bal.in ꝯſi.ccclxxxviij.incip.factū tale eſt in.ij.col.v̄.Itē
quomō in prima parte ꝙ figmēta nunꝗ debēt ad excuſa
tionem prodeſſe ⁊ qꝺ imo durius delinquit qui fraudat
legem ꝗ qui expꝛeſſe facit cōtra legē.ff.de ope.liber.l.ſi
libertus minoꝛē. ¶ Que omnia notāda ſunt pro licētijs
que ſepe cōcedunſ eis qui bona alterius rapuerūt ⁊ po
ſtea inquiſiti de violentia vel furto obtinent licentias de
pignoꝛādo pro taxis equoꝝ vel ſallis ⁊ dicunt ſe pignoꝛa
accepiſſe vigoꝛe licentie ſibi cōceſſe pro debito ſalis vel
taxaruꝫ equoꝝ ⁊ hoc ne poſſunt inquiri de furto vel dici
qꝺ inciderint in penā decreti de maioꝛi magiſtratu. Sed
tales licentie nō haberēt excuſare vbi cōſtaret qꝺ eas do
loſa habere ꝓcurauerint vel vbi cōſtaret ꝙ poſt factum
eas obtinuiſſent. ¶ Difficile tamē de hoc cōſtare poteſt
quoniā calide impetranſ ⁊ calide ꝯcedunſ ⁊ eis repetiſ
dies qui precedit delictum. Sed ad coniecturas eſt re-
currēdū que cognoſcuntur ex antedictis ⁊ factis: vt no.ꝑ
Bar.i.l.fulcinꝰ.§.qd ſit latitare.ff.ex qui.cau.i poſ.ea.ꝑ
glo.i.l.apud celſum.i pri.in glo.ij.ff.ꝺ doli exce.Bar.in

l.j.in.iij.col.C.de ſer.fugi.Ang.in cōſil.cccxc.⁊ ꝑ Alex.in
conſi.j.in.vj.col.in tertio vol.⁊ ibi per eū.ꝙ attendiſ prin
cipale ꝓpoſitum ⁊ illud cognoſcitur ex prius dictis. Pre
ſtabit cōiecturā etiā inimicitia illius vel qꝛ conabaſ eum
ſubijcere iuriſdicſ.eius vel vrgere eum ad aliquas pre-
ſtantias tanꝗ ſubditus eius ⁊ tamē non erat debitoꝛ pro
ipſis oneribꝰ non ad ea contribuere erat ſolitus nec tene-
batur ⁊ ille ſciebat vel ſcire poterat.⁊ ſic de ſi. Arbitraria
enim hec ſunt ⁊ colliguntſ ex mu tis.⁊ ꝓpterea Bal.in.l.
ſiue poſſidetis.⁊ in.l.neqꝫ natales.C.de ꝓba.⁊ i.l.nō hoc
C.vnde cog.dicit ꝙ ꝓcedentia declarāt ſequētia ex perſo
na in loquēdo ex ꝑſona in faciendo ⁊ ex alijs ꝓſumptio-
nibus pro quibꝰ videnda ſunt que no.per doc.in.c.tertio
loco.extra de preſump.per Areti.in lib.maleficioꝝ.⁊ gl.i
v̄.fama publica.poſſet deueniri ad iuramentuꝫ calūnie ꝑ
no.per doc.in.l.ſi poſt ꝑfectionē.C.de euicſ.vbi habetur
ꝙ emptoꝛi pōt deferri iuramentū calūnie an ſubmiſſerit
eum qui mouit litem cōtra venditoꝛē. Nam ⁊ in crīalibꝰ
iuraſ de calūnia: vt no.Bar.in.l.is qui reus.i.vij.col.ff.
de pub.iudi.⁊ ſentit in.l.j.ff.de his qui moꝛ.ſibi conſci.⁊
no.in.c.j.extra de iur.cal.⁊ per doc.in.l.j.C.eo. ¶ Arbi-
troꝛ tamē ꝙ vigoꝛe talis licētie quis nō poſſet euitare iu-
dicium criminale: qꝛ ad hoc vt poſſit dici venire appella
tione ꝯtractus deberet eſſe iudicialiter conceſſa ⁊ ſic per
contradictionē: vt dicā infra.vidi tamē aliqñ aliter obſer
uari ſed male: qꝛ poſſet ēt dici ꝙ cōceſſa ſine ꝯtradictiōe
⁊ parte nō citata eſſet nulla ⁊ nō bēret excuſare ſicut nec
decretū iudicis inualidū iuxta ea que dixi ſupra. Et hoc
ſit dictū ex eo ꝙ ſolent eſſe officiales ſalis ⁊ taxaꝝ ſibi ma
gnam auctoꝛitatē vendicātes ꝯcedere tales licētias etiaꝫ
parte nō vocata. Sed male ac nulliter īpetrātes etiaꝫ eas
quibus aliqñ ꝯceduntur generaliter contra omnes debi
toꝛes camere eis abutunſ qꝛ earum pretextu attentāt ali
quid qñqꝫ contra ciues ⁊ non ſubditos nec obligatos ſꝫ
inexcuſabiliter per ea que dixi ſupra in tertia limi.⁊ ſeq.
¶ Uerum qꝛ dicit Imol.in conſi.iiij.in pe.col.ꝙ tales li
centie preſumunſ precedere pignoꝛationes.per nota.per
Bar.in.l.non ſolū.§.ſed vt probari.ff.de oper.no.nun.
Ego arbitroꝛ ꝙ imo debeat conſtare ipſas prius fuiſſe
conceſſas: qꝛ ita videtur ſentire Alexā.in conſi.ſuo.lij.in
tertio vol. Et faciunt no.per Fede.de ſe.in cōſi.ſuo.lviij.
in ſi.col.in ſi.vbi dicit ꝙ ſi per ſtatutū dimidieſ pena qñ
pax preceſſit proceſſuꝫ curie ⁊ contingat ꝙ eadē die qua
inceptus eſt ꝓceſſus ſit facta pax ⁊ malefactoꝛ nō probet
ꝙ pax preceſſit ꝓceſſum curie ꝙ debebit cōdēnari reus
inſolidum quia ad dimidiandam penam neceſſe eſt pro
bare ꝙ pax preceſſit ꝓceſſum. Faciunt etiam que no.per
Cepol.in conſi.lxiiij.colum.iiij.⁊ que not.per Alexan.in
cōſi.xxxiiij.in primo volu.vbi dicit ꝙ quādo tempus eſt
fundamētū intentionis alicuius illud ꝓbari dꝫ alias non
releuaret.l.matrē.C.de proba.l.cū actum.ff.de neg.geſt.
⁊ no.in cle.ſi.de reſcrip. Faciūt etiam que dixi.ſ.in ſcdā
limitatione quoniā ſi opoꝛtet ꝙ quis probet ſe fuiſſe mo
tum ad quid faciendū ex tali cauſa ergo cōſequēter vide
tur ꝙ habeat probare ꝙ tunc tempoꝛis erat ꝯceſſa dicta
licentia qꝛ ſi nō fuiſſet conceſſa nō potuiſſet eius vigoꝛe
moueri ad ſic faciendū videnda tamē ſunt no.in.d.§.ſed
vt probari per Areti.in.c.cuꝫ dilecti filij extra de accuſa.
per Fely.in.c.preſentia de ꝓba.per Areti.in trac.maleſi.
in glo.in ver.de anno preſenti vbi etiam alij ſcribentes.
¶ Extra autem iſtos caſus pro nunc ſtabit decretū ⁊ au
dietur quis allegādo rem habere originē a cōtractu.⁊ ſic
per ꝓcuratoꝛem ⁊ abſqꝫ alia ꝯſtitutione licet de iure cōi
eſſet ſecus in caſibus in quibus ingeriſ pena ſanguinis.
l.pe.§.ad crimen.cum ibi no.per Bar.ff.de pub.iudi.ꝑ
glo.⁊ doc.in.l.ſeruum quoqꝫ.§.pub.ff.de ꝓcu.in.l.reos
C.de accuſa.per Ang.in dicto tracta.in gl.in ver.qui iu
dex videns ꝙ inquiſiti nō comparent. Et ſic tollitur ob-
iectum factum ꝙ decretum nihil habeat operari quoniā
imo in alijs caſibus exceptis predictis habebit locū ⁊ ſic

quis audietur in eis per ꝓcuratorē ⁊ abſq3 alia cōſtitutione. Et probato rem habere originē a contractu pronūciabitur ciuiliter procedēdū fore quod ſufficit per no.in d.l.j.in princi.ff.ad.l.fal.cum concor.

¶ Verum q2 vt inquit Comen.in.d.eius cōſi.xxx.in.iij.col.vna diſpoſitio pōt in vna parte reſtringi ⁊ in alia latiſſime interpretari ideo pōt ipſum decretu3 in illis verbis que vel quod ſummi poſſit pro negocio quod habet originem a contractu ⁊ ſapiat naturā contractus dici generaliter eſſe intelligendū ⁊ ſic ꝙ cōprehendat omnē actu3 ⁊ contractū tam verbo q̄ re per tex.in.l.labeo ⁊ ſeq.que incipit verba contraxerunt.ff.de ver.ſig.⁊ ſic etiā omne3 obligationem que habet originem a delicto per text.in.l.omnem.ff.de iud.ibi quāuis ex crediti cauſa nō debeat ⁊ per no.ꝑ glo.in.d.l.labeo ⁊ in auc.in qua prouincia.C.vbi d̄ crimi.agi oportet. ¶ Et ſic etiā teſtamentū per no.per glo.in.d.l.verba ⁊ melius in.c.j.§.ite3 ſacramenta in glo.in verbo contractibus vltra mediu3 de pace iura.fir.vbi dicit glo.ꝙ teſtamentū cōnumeratur inter cōtractus ⁊ faciunt no.in.l.ſi ſeruum filij.§.eum qui cirographum.ff.de lega.j.vbi licet arguere a cōtractibus ad vltimas voluntates ⁊ no.Bal.in.l.cum teſtamentū.C.de teſt.vbi ēt Mod.no.⁊ idem Bald.in.l.j.C.de lege ſuf.canina.tol.Ange.de arc.inſti.eo tit. Et hoc q2 ſumus in permiſſiuis ⁊ fauorabilibus ergo ide3 debet dici de teſtamēto qđ de cōtractu per Bal.⁊ Areti.vbi.ſ. Item q2 agitur de tollenda pena ergo late interpretādū iuribus allegatis. Ad ide3 q2 etiā de iure cōi equiperant teſtamētū ⁊ ꝯtractus ad excluſionē delicti tex.eſt in.d.l.igitur.ff.de libe.cā. Et facit q2 eadē ratio videtur militare in teſtamēto que militat in cōtractu. Sed ratio in cōtractu eſt ne quis vexetur indebite ⁊ pluſq̄ patiat debitū rationis ergo debet fieri extenſio de ꝯtractu ad vltimā voluntatē per not.per glo.⁊ doc.in.l.ſi cōſtante.ff.ſol.ma.in prin.vbi ꝑpter identitatē rationis fit extenſio ad caſu3 equiperatū de iure cōi ⁊ ꝯſuluit Areti.in ꝯſi.xxx.⁊ no.glo.vulga.in.l.ſiqs ſeruo.C.de fur. ¶ Et hiſdē rationibus etiā ſniam q2 ēt ſententia venit appel.cōtractus: vt per glo.in.d.c.j.ſuper verbo cōtractibus q2 in iudicijs quaſi cōtrahitur: vt.l.iij.§.ide3 ſcribit.ff.de peculio. Iudicia enim ⁊ ſtipulationes equiperant dicit ibi tex.ergo d3 eſſe eadē iuris cenſura q2 in ſtatutis que ſunt preter ius vel ad iure cōis imitationem fit extenſio ad ſimilia: vt no.Bar.in.d.l.omnes populi.⁊ Comē.in.d.cōſi.ſuo.xxx.in.iij.col.ff.de legibus.l.de quibus.C.de interdictis.l.j. Quinimo dicit glo.in.l.⁊ ſi poſt tres.ff.ſiquis cau.de qua meminit etiā do.Alex.in.l.ij.§.queſitū.ij.col.eo.tit.qđ magis fauetur iudicijs q̄ contractibus de quo etia3 per Panor.in.c.j.col.fi.de preſcrip.per no.per glo.in regula delictū prelati de reg.iur.lib.vj. Et ſm Bar.in.d.§.ſcribit.idem eſt in ſentētia interlocutoria q2 ⁊ in ea dicitur quaſi cōtrahi nā ⁊ ex ea dicit oriri actionē in factū vt ibi per eu3.⁊ per Fely.in rubrica extra de re iudi.col.fi.vbi latiſſime reaſſumit ⁊ reſtringit ad interlocutoriā habentē vim diffinitiue ſm Bal.in.l.j.in fi.ff.ſiquis iuſdi.nō obtē.vel vbi mādatur aliquid dari vel fieri alias ex interlocutoria dicit oriri except.tantum ſm Butri.ibidē per glo.in cle.fi.de appel.vbi Imol.⁊ habetur per Spe.in ti.de arbi.§.penul.v̄.quid ſi pendente ⁊ in tit.de accuſ.§.j.v̄.quid ſi latro.vbi dicit ex iudicijs ⁊ arbitrijs reſultare cōtractus vel quaſi. Quod eſt notādū ad licentias que cōcedunt de pignorādo vel aliud faciēdo q2 ēt vigore dicti decreti quis euitabit accuſationem furti ⁊ aliud iudiciū criminale allegando ipſam licentia3 l3 alias nō audiretur per ꝓcuratorē ⁊ abſq3 cōſtitutione cōtenderet ad eius merā defenſionē ⁊ contra accuſatum multa poſſent opponi que requirerēt iudicialem cognitionē ⁊ ſic accuſati preſentiā. ¶ Et pariter videtur ꝙ cōprehendit etiā confeſſionē q2 etiam per cōfeſſionē dicit quaſi ꝯtrahi ⁊ ex ea oritur actio: vt.ff.ad.l.aql.l.proinde.§.ſi ꝓcurator.⁊.ff.de interrog.actio.l.ſi ſeruū per Bar.in.l.j.circa fi.ff.d̄ priua.delic.Areti.in trac.maleſi.in glo.in.v̄.⁊ veſtem.celeſtem.v̄.quid ſi fur cōfitetur. Bal.in.l.poſt lite3 col.fi.v̄.vno quero quid ſi extraiudiciū.C.ex delic.defun.per Gand.in trac.maleſi.in rub.de alijs qōnibus varijs in maleſ.col.pe.v̄.item pone. ¶ Qđ videtur facere pro his qui nō pñt oſtendere inſtr̄m locatiōis ⁊ habent inſtra ꝯfeſſionum de penſione ſoluta. ¶ Item quicquid pertinet ad ꝯtractū ⁊ ſic ſiue principalr̄ ſiue in cōſequentiā: q2 illud verbū origine3 ita capitur: vt habet per Bal.in.l.iij.per illum tex.C.māda.⁊ faciunt que habent per eundē in.l.eos.in.j.col.v̄.extra quero.C.de temp.appel.⁊ in.c.j.de benefi.feud.⁊ faciunt no.per Bar.in.l.ſolent in fi.ff.de alimē.⁊ cib.leg.per Bal.in rub.C.de reb᷒ credi.per do.Franciſ.in.c.cū.p.māconella.extra de accu.vbi ſtatutū loquēs de aliqua cā extēdit ēt ad ꝑtinētia cōſequēter vel antecedēter.⁊ vnū verbū ponit idē do.Frā.in.c.cōſtitut᷒el.ij.col.fi.extra de teſti.⁊ eſt bon᷒ tex.in.l.cū hij.in prin.ff.de trāſac.vbi quicqd de alimētis tangit dicitur cā alimētoꝝ ⁊ gaudet hijſdē priuilegijs.⁊ ꝯſuluit do.Frāciſ.in cōſi.xxix.in.xij.col.⁊ ſeq.⁊ late per Imol.in cōſilio.cxxxix.cum duob᷒ ſeq.⁊ in cle.cām.per illū tex.in primo notabili de elec.⁊ facit cle.ij.de iudi.cum ibi no.⁊ aliquid per Pe.de ancb.in cōſi.xxxv.idem eni3 eſt iudiciū de cōnexis ⁊ depēdentib᷒ vt ibi per eos.⁊ ē tex.in.l.ſi cognati.C.de neg.ge.⁊.ff.de ſepa.bo.l.j.§.preterea.⁊.ff.de cōſti.pec.l.qui aūt.§.ſiquis.vbi dicit ꝙ ſufficit ꝙ illud qđ in cōſtitutum deducit ſit de acceſſorijs ad debitū licet ꝑ ſe principaliter nō ſit debitum. Et adduco tex.ad ꝓpoſitum in.l.ſi colonus.ff.de vi ⁊ vi arma.vbi ſicut quis non dicit iure facere ſi nō reſtituit poſſeſſionē dn̄o q2 adhuc durat cōtract᷒ locatiōis ita nō dicitur vim facere ſi nō reſtituit licet amplius nō duret locatio ꝑpter aliquā cauſa3 originatā ꝑpter ipſam locationē vt propter expenſas vel melioramenta licet in pacto non ſit ſolutio eoꝝ deducta. Poſſent etiā adduci no.in.l.tutor.ff.d̄ fideiuſ.⁊.l.qui id quod.ff.de dona.vbi dicit ꝙ nō titulus actionis ſed originalis cauſa eſt inſpicienda.⁊ concordat.ff.de lega.ij.l.cu3 filius.§.heres meus. Ad laudē dei oīpotētis Amē.

¶ Explicit tractatus ſuper decreto quādo res habet originem a contractu ⁊ ad criminales cauſas pertinentes.

¶ Impreſſus Papie per magiſtrum Bernardinu3 de Garaldis Anno dñi.1509. Die.9.menſis Octobris.

233 q 12

12

Tractatus ſiue Allegatiōes ſuper decreto quando res habet originez a contractu ⁊ ad criminales cauſas pertinentes.

✠